

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Toelichtingsnota 9 – 22 juli 2019

Betreft: Kinderopvangtoeslag

Deze versie vervangt en vernietigt de versie van 15 mei 2019

Mevrouw, Mijnheer

1. Inleiding

Wie gebruik maakt van door Vlaanderen vergunde kinderopvang waar ouders niet betalen op basis van hun inkomen, kan vanaf 1 januari 2019 rekenen op een kinderopvangtoeslag. De kinderopvangtoeslag (KOT) is er alleen voor mensen die niet betalen volgens hun inkomen. Er is geen sociale correctie voorzien.

Het betreft opvangplaatsen in een T0 of T1 kinderopvanginitiatief. Deze initiatieven zijn te vinden op de website Kind en Gezin.
(<https://www.kindengezin.be/kinderopvang/ouder/opvangadressen/>)

2. Toekenningsvoorwaarden

De voorwaarden waaraan moet voldaan zijn om recht te hebben op kinderopvangtoeslag zijn opgenomen in artikel 51 van het decreet Groeipakket en in het BVR van 7 december 2018 houdende kinderopvangtoeslag en kleutertoeslag.

De kinderopvangtoeslag wordt concreet toegekend voor het kind:

- dat de Belgische nationaliteit heeft, of, als het de Belgische nationaliteit niet bezit, dat toegelaten of gemachtigd is om in België te verblijven;
- tot het naar de kleuterschool gaat;
- dat wordt opgevangen in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende opvangplaats waarbij de organisator niet werkt met het systeem inkomenstarief.

Ook kinderen die buiten Vlaanderen wonen komen onder deze voorwaarden in aanmerking voor de kinderopvangtoeslag. Er is geen leeftijdsgrens voorzien.

De kinderopvangtoeslag bedraagt 3,23 euro per volle opvangdag. Kinderen die een halve dag (minimum 3 en maximum 5 uur) aanwezig waren in de opvang krijgen de helft van dit bedrag (m.a.w. 1,615 euro).

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Deze toekenningsvoorwaarden worden hierna verder toegelicht.

2.1. De Belgische nationaliteit hebben of toegelaten of gemachtigd zijn om in België te verblijven

2.1.1. Kinderen die in België wonen binnen of buiten Vlaanderen:

Voor die kinderen wordt die voorwaarde op dezelfde manier onderzocht als bij het onderzoek naar het recht op gezinsbijslag: zie toelichtingsnota 2bis van 18 april 2019.

Voorbeelden

- Een kind met de Congolese nationaliteit dat in Brussel woont, maar niet gemachtigd is om in België te verblijven, heeft geen recht op kinderopvangtoeslag KOT.
- Een kind met de Chinese nationaliteit dat gemachtigd is om in België te verblijven en in het Waals Gewest woont heeft wel recht op kinderopvangtoeslag.

2.1.2. Kinderen die buiten België wonen

Op basis van de burgerschap richtlijn 2004/38 en art. 18 van het EU-verdrag is aan die voorwaarde voldaan en dit ongeacht de nationaliteit van het kind. Er hoeft evenmin te worden nagegaan of het kind toegelaten of gemachtigd is om in het woonland van het kind te verblijven.

Voor die kinderen dient enkel te worden nagegaan waar en bij wie het kind woont om te bepalen aan wie de kinderopvangtoeslag dient te worden betaald. Een formulier E401 kan daarvoor in aanmerking worden genomen, maar ook elk ander bewijs dat aantoonst door wie het kind wordt opgevoed.

Voorbeeld

- Een kind met de Congolese nationaliteit dat in Nederland woont, heeft recht op kinderopvangtoeslag; er hoeft niet te worden onderzocht of het kind toegelaten of gemachtigd is om in Nederland te verblijven.

2.2. Tot het kind naar de kleuterschool gaat

De kinderopvangtoeslag kan betaald worden tot de dag die voorafgaat aan de effectieve eerste schooldag **in de kleuterschool**, ongeacht of het om een kleuterschool in of buiten Vlaanderen gaat.

Enkel naar de kleuterschool gaan, stelt een einde aan het recht op kinderopvangtoeslag. Andere onderwijsvormen, zoals bijvoorbeeld naar een peuterklasje gaan in Nederland, vormt geen beletsel. Mocht het kind uitzonderlijk, zonder eerst naar de kleuterschool te gaan, lager onderwijs volgen, dan is er evenmin een beletsel om kinderopvangtoeslag te betalen.

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Procedure¹

Op basis van de onderwijsreglementering op grond waarvan de regeling is uitgewerkt, is er tot de leeftijd van 2,5 jaar hoe dan ook voldaan aan die voorwaarde. Tot die leeftijd dient deze voorwaarde dus niet onderzocht te worden.

Voor de kinderen die kleuteronderwijs beginnen te volgen in een onderwijsinstelling die erkend, gefinancierd of gesubsidieerd is door de Vlaamse Gemeenschap wordt de vroegst mogelijke eerste schooldag in het kleuteronderwijs via de gegevensflux “dump Onderwijs” meegedeeld. Het gaat om een indicatief gegeven. Het zijn uiteindelijk de ouders die beslissen wanneer het kind effectief begint naar de kleuterschool te gaan. Deze vroegst mogelijke instapdatum geldt bijgevolg enkel op voorwaarde dat hij niet wordt tegengesproken door de ouders.

In de gegevensflux van de organisator van de kinderopvang is eveneens voorzien dat de organisator de datum meedeelt waarop het kind volgens de organisator start op school. Als dat gegeven wordt doorgegeven, wordt aanvaard dat het om de start in een kleuterschool gaat. Ook deze datum is indicatief en kan door de ouders weerlegd worden.

Indien noch de dump onderwijs, noch de gegevensflux van de organisator van de kinderopvang indicatieve gegevens over de eerste schooldag in het kleuteronderwijs meedelen, wordt het onderzoek gevoerd aan de hand van een verklaring op eer.

Indien er vanuit verschillende bronnen informatie wordt doorgegeven over de eerste schooldag primeert de verklaring op eer van de ouders.

Op basis van deze principes geldt de volgende opvolgingsprocedure:

- Tot de leeftijd van 2,5 jaar wordt de kinderopvangtoeslag toegekend volgens het ontvangen aantal halve en volledige opvangdagen. Op dat ogenblik wordt een onderzoek naar de eerste schooldag ingesteld:
  - In de eerste plaats wordt in de flux van Onderwijs nagegaan of de vroegst mogelijke eerste schooldag is meegedeeld. Als dat zo is, dan wordt die datum in het dossier opgenomen en geldt de dag die aan deze vroegst mogelijke eerste schooldag voorafgaat, tot bewijs van het tegendeel a.d.h.v. een verklaring op eer van de ouders als datum tot wanneer de kinderopvangtoeslag kan worden betaald. De procedure verloopt tot die datum verder automatisch, zonder manuele tussenkomst van de consulent.

Voorbeeld.

Het kind wordt 2,5 jaar op 14 maart 2019, in de flux onderwijs wordt 23 april 2019 als de vroegst mogelijke eerste schooldag meegedeeld. De kinderopvangtoeslag wordt automatisch en zonder onderbreking betaald volgens het aantal opgegeven opvangdagen tot 22 april 2019.

---

¹ Ook wanneer het kind de leeftijd van 2,5 jaar bereikt in een vakantieperiode.

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

- Als via de flux Onderwijs **geen** indicatieve gegevens over de vroegst mogelijke eerste schooldag meegedeeld zijn, maar de flux van de organisator van de kinderopvang bevat de datum waarop het kind volgens de organisator start op school, dan wordt de einddatum van de kinderopvangtoeslag daar op afgestemd. Tot de dag die voorafgaat aan de start op school, wordt de kinderbijslagtoeslag automatisch en zonder manuele tussenkomst van de consulent kinderopvangtoeslag betaald worden volgens het aantal opgegeven opvangdagen.
- Indien noch via Onderwijs, noch via de organisator van de kinderopvang indicatieve gegevens over de eerste schooldag zijn verkregen, worden de betalingen van de kinderopvangtoeslag geschorst en wordt aan de bijslagtrekkende/begunstigden gevraagd om mee te delen wanneer het kind zal beginnen naar de kleuterschool te gaan. Mochten ze die datum op dat ogenblik nog niet kennen, dienen ze dat zo te verklaren met het engagement hun uitbetalingsactor onmiddellijk te verwittigen zodra het kind begint naar de kleuterschool te gaan. Zolang op die vraag niet wordt geantwoord, blijft de betaling van de kinderopvangtoeslag geschorst. Bij ontvangst van het antwoord worden de betalingen van de kinderopvangtoeslag hernomen en afgestemd op de verklaring op eer over de eerste schooldag.

Zolang die eerste schooldag niet is meegedeeld, wordt deze bevraging van de bijslagtrekkende/begunstigden periodiek herhaald, telkens wordt daarbij de betaling van de kinderopvangtoeslag geschorst in afwachting van het antwoord. De periodieke controlemomenten zijn: op de leeftijd van 2,5 jaar, 1 januari, 15 april en 1 september.

Voorbeeld

Voor een kind dat 2,5 jaar wordt op 18 maart 2019, gebeurt deze periodieke controle bij gebrek aan mededeling van de 1e schooldag op 18 maart 2019, 15 april 2019, 1 september 2019,...

Aandachtspunt

Wanneer de ouders – ondanks de vermelding van de vroegst mogelijke instapdatum in de gegevensflux van Onderwijs - verklaren dat het kind nog **niet** naar de kleuterschool gaat of gestopt is met naar de kleuterschool te gaan, kan “Onderwijs” de vroegst mogelijke instapdatum in de gegevensflux **niet meer aanpassen**. Inderdaad, “Onderwijs” heeft laten weten dat het geen gekwalificeerde gegevens over de “eerste schooldag” kan meedelen. Bijgevolg primeert in dat geval de verklaring op eer van de ouders.

Dit bijgestuurde standpunt geldt met terugwerkende kracht tot 1 januari 2019, ook voor de dossiers die nu in afwachting van een antwoord van het team Kadaster/fluxen in beraad worden gehouden. Anders gezegd, deze dossiers kunnen geregeld worden op basis van de verklaring op eer van de ouders zonder het antwoord van het team Kadaster/fluxen af te wachten.

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Uiteraard zodra kleutertoeslag kan worden betaald, stopt de toekenning van de kinderopvangtoeslag.

Voorbeeld

De flux onderwijs vermeldt 23 april 2019 als eerste schooldag, maar de ouders verklaren dat het kind pas op 1 september 2019 naar de kleuterschool zal beginnen te gaan. De verklaring op eer van de ouders primeert en de kinderopvangtoeslag kan tot 31 augustus 2019 worden betaald.

2.3 Aantal opvangdagen in een T0 of T1 kinderopvanginitiatief

De kinderopvangtoeslag wordt per maand berekend en betaald op basis van de aantal volle en halve opvangdagen meegedeeld door de organisator van de kinderopvang. De opvangdagen worden via Kind en Gezin aan de uitbetalingsactoren meegedeeld. Twee halve kinderopvangdagen gelden als één volle kinderopvangdag.

De berekening gebeurt conform de volgende formule: de som van de volle en halve kinderopvangdagen wordt vermenigvuldigd met het bedrag van de kinderopvangtoeslag. Het eindresultaat wordt tot 2 cijfers na de komma afgerond.

3. Vragen en klachten over de gegevensuitwisseling

Als bijlage bij deze toelichtingsnota gaat de mededeling van Kind en Gezin aan de uitbetalingsactoren “info aan uitbetalers over de kinderopvangtoeslag “met de toelichting hoe men gepast kan antwoorden op deze vragen of klachten. De mededeling bevat 5 uitgeschreven scenario’s en een samenvattende matrix.

4. Wanneer wordt de kinderopvangtoeslag betaald?

De uitbetalingsactoren betalen de kinderopvangtoeslag de twintigste dag van de maand waarin de uitbetalingsactor de gegevens van Kind en Gezin ontvangt, op voorwaarde dat de uitbetalingsactor minstens vijf dagen voordien de gegevens ontving.

Als de twintigste dag van de maand geen werkdag is, dan wordt de betaling uitgevoerd de eerste werkdag die volgt na de twintigste. Onder werkdag wordt verstaan: een dag die geen zaterdag, zondag of wettelijke feestdag is.

Als de uitbetalingsactor de gegevens niet minstens vijf dagen voordien ontving, betaalt hij de kinderopvangtoeslag de eerst mogelijke uitbetalingsdatum nadien.

In de praktijk gebeuren de betalingen in overeenstemming met de betaalkalender die daarvoor is uitgewerkt en door uitbetalingsactoren goedgekeurd.

5. Aan wie wordt de kinderopvangtoeslag betaald?

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Als voor het kind in Vlaanderen ook gezinsbijslag betaald wordt, geldt de aanwijzing van de begunstigden en de betalingsmodaliteit voor de gezinsbijslag eveneens voor de kinderopvangtoeslag en dit op basis van artikel 69 Groeipakketdecreet.

Als voor het kind geen gezinsbijslag in Vlaanderen betaald wordt, wordt de begunstigde als volgt aangewezen:

- Ofwel woont het kind in een andere deelentiteit in België: In dat geval worden de begunstigden en de betaalmodaliteit op dezelfde manier vastgesteld als voor de aanwijzing van de begunstigden en betaalmodaliteit voor de gezinsbijslag voor kinderen in Vlaanderen. Dit wordt verduidelijkt in de toelichtingsnota 7 van 18 april 2019 “aanwijzing van begunstigden”
- Ofwel woont het kind buiten België. In dat geval wordt de begunstigde aangeduid op basis van de feitelijke woonplaats van het kind. Woont het kind bij beide ouders, dan zijn de ouders samen de begunstigden en kiezen zij samen de betalingsmodaliteit. Bij gebrek aan keuze of bij onenigheid wordt aan de jongste van de 2 ouders betaald. Gaat het om niet samenwonende ouders/gescheiden ouders, dan is de ouder bij wie het kind feitelijk woont de begunstigde.

Het maakt niet uit wie uiteindelijk de factuur/rekening voor de opvang van het kindje betaalt. Bij geplaatste kinderen met verdeling 1/3 en 2/3 is er geen verdeling van bedrag, maar wordt de volledige kinderopvangtoeslag (3/3) aan begunstigde(n) betaald.

Wie niet akkoord gaat met deze betaalwijze kan in België beroep aantekenen bij de familierechtbank.

6. Aandachtspunten

6.1. Vaststelling einddatum recht kinderopvangtoeslag bij begin naar de kleuterschool gaan

Voor de maand waarin het kind naar de kleuterschool begint te gaan, kunnen enkel de opvangdagen die voor de 1^e schooldag vallen, worden vergoed.

Voorbeeld

Het kind gaat naar de kleuterschool vanaf 11 maart 2019. Toch worden er nog (halve) opvangdagen vanaf 11 maart 2019 meegedeeld. De opvangdagen vanaf 11 maart 2019 worden niet meer vergoed, ze worden als buitenschoolse opvang aanzien

6.2. Aard van kinderopvangtoeslag

De kindervangtoeslag kan onder bepaalde voorwaarden wel betaald worden voor kinderen die buiten België wonen, maar het is **geen exporteerbare gezinsbijslag in de zin van de VO 883/2004**.

Dit betekent dat er geen opvolging naar een mogelijk recht in het woonland van het kind met een formulier P12 nodig is. De opvolging met een formulier P12 is enkel voorzien in het kader van de (verschil)betaling gezinsbijslag:

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Wanneer het kind buiten Vlaanderen woont, dient bijgevolg het volledige bedrag van de kinderopvangtoeslag te worden betaald, zonder rekening te houden met gezinsbijslag waarop het kind recht heeft in een andere deelentiteit in België of in een land buiten België.

De kinderopvangtoeslag dient evenmin vermeld te worden wanneer een andere lidstaat van de EU in het kader van het onderzoek naar de verschilbetaling een opgave vraagt van de betaalde gezinsbijslag in Vlaanderen.

Voorbeeld

Het gezin woont in Nederland, de vader werkt in Vlaanderen en moeder is zonder beroep. Op basis van de Europese Verordeningen is Vlaanderen (België) bij voorrang bevoegd voor de gezinsbijslag en Nederland aanvullend. Wanneer Nederland een opgave vraagt van de betaalde gezinsbijslag op basis van het Groeipakket, mag de kinderopvangtoeslag niet vermeld worden.

Wanneer Vlaanderen (België) op basis van de Europese Verordeningen de gezinsbijslag per verschil betaald, wordt de verschilbetaling gezinsbijslag berekend zonder rekening te houden met de verschuldigde kinderopvangtoeslag in Vlaanderen. Het volledige bedrag van de kinderopvangtoeslag wordt vervolgens bovenop de verschilbetaling betaald.

Voorbeeld

Het gezin woont in Nederland; de vader werkt in Nederland en de moeder in Vlaanderen (België). Voor de gezinsbijslag is Nederland bij voorrang bevoegd en Vlaanderen (België) aanvullend. Stel dat Nederland € 180 gezinsbijslag kan betalen en Vlaanderen € 163,20 gezinsbijslag en € 51 kinderopvangtoeslag. In dat geval kan Vlaanderen geen verschilbetaling gezinsbijslag doen, omdat het bedrag van de Nederlandse gezinsbijslag hoger ligt dan dat in Vlaanderen. De kinderopvangtoeslag, € 51 is een andere toelage en kan dus wel volledig betaald worden.

Met dank voor de medewerking.

Hoogachtend en vriendelijke groet,

Leo Van Loo
gedelegeerd bestuurder
Agentschap Uitbetaling Groeipakket